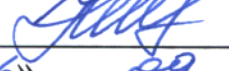

(Ф 0302 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра авіаційної психології

УЗГОДЖЕНО

Декан

Н. Ладогубець

«16» 29 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

А. Полухін

«16» 29 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Психологія сімейних стосунків»

Освітньо-професійні програми: «Психологія бізнесу»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	5	120 / 4,0	17	34	–	69			Екз. 5 с.

Індекс НБ-8-053-3/22-3,8 21

СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2022

(Ф 0302 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра авіаційної психології

УЗГОДЖЕНО

Декан

«16»

Н. Ладогубець
2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

«16»

А. Полухін
2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Психологія сімейних стосунків»

Освітньо-професійні програми: «Психологія бізнесу»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Форма навчання	Сем.	Усього (год./ кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	5	120 / 4,0	17	34	–	69			Екз. 5 с.

Індекс НБ-8-053-3/22-3,8

СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2022

Система менеджменту якості.
Робоча навчальна програма
навчальної дисципліни
«Психологія сімейних стосунків»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 12.01.11 – 01-2022

стор. 2 з 13

Робочу програму навчальної дисципліни «Психологія сімейних стосунків» розроблено на основі освітньо-професійних програм «Психологія бізнесу», навчальних та робочих навчальних планів №№ НБ-8-053-3/22, РБ-8-053-3/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 053 «Психологія» та відповідних нормативних документів.п

Робочу навчальну програму розробила:
професор кафедри авіаційної психології Лада ЯКОВИЦЬКА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Психологія бізнесу», спеціальності 053 «Психологія» – кафедри авіаційної психології, протокол №_9_ від 22.08. 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми Наталія МУЖАНОВА

Завідувач кафедри Любов ПОМИТКІНА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол №_8_ від « 06 » 09 2022 р.

Голова НМРР Анжеліка КОКАРЄВА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

Система менеджменту якості.
Робоча навчальна програма
навчальної дисципліни
«Психологія сімейних стосунків»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 12.01.11 – 01-2022

стор. 2 з 13

Робочу програму навчальної дисципліни «Психологія сімейних стосунків» розроблено на основі освітньо-професійних програм «Психологія бізнесу», навчальних та робочих навчальних планів №№ НБ-8-053-3/22, РБ-8-053-3/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 053 «Психологія» та відповідних нормативних документів.п

Робочу навчальну програму розробила:
професор кафедри авіаційної психології Лада ЯКОВИЦЬКА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Психологія бізнесу», спеціальності 053 «Психологія» – кафедри авіаційної психології, протокол № 9 від 22.08. 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми Наталія МУЖАНОВА

Завідувач кафедри Любов ПОМИТКІНА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 8 від «06» 08 2022 р.

Голова НМРР Анжеліка КОКАРСВА

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник 2

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	7
2.4. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1. Методи навчання	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	9

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Психологія сімейних стосунків» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни. Дана навчальна дисципліна є вибірковою в системі підготовки фахівця, висвітлює особливості функціонування сучасної родини, сучасний стан та перспективи розвитку інституту шлюбу. Ця дисципліна вивчається на третьому курсі з метою формування адекватного уявлення студентів щодо психологічних закономірностей шлюбно-сімейних стосунків, для вироблення вмінь застосування знань у професійній діяльності практичного психолога.

Метою викладання дисципліни є розкриття сучасних концепцій та наукових підходів у вивченні основ психології сім'ї, розкритті соціально-психологічної сутності сім'ї та її характеристик, а також висвітлення прикладних напрямків роботи з надання психологічної допомоги сім'ї.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння основними методами дослідження соціально-психологічних проблем сучасної сім'ї;
- засвоєння засобів, компонентів, механізмів та прийомів ефективного родинного спілкування;
- оволодіння навичками прогнозування та проведення соціально-психологічного дослідження з метою вивчення структури стосунків в родині, а також феноменів сімейного впливу;
- опанування основних методів і прикладних прийомів консультування сім'ї;
- систематизація уявлень про просвітницьку діяльність з метою збереження інституту сім'ї;
- структурування інформації для вирішення практичних завдань консультування сім'ї.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Користуватися основними методами дослідження соціально-психологічних проблем сучасної сім'ї; засобами, механізмами та прийомами ефективного родинного спілкування; навичками прогнозування та проведення соціально-психологічного дослідження з метою вивчення структури стосунків в родині, а також феноменів сімейного впливу; основним методам та прийомам сімейного консультування. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проектні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Загальні компетентності (ЗК), якими повинен оволодіти здобувач:

ЗК-1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-5 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-6 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-8 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК-9 Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності (ФК)

ФК4.Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, консультаційну, психодіагностичну та інш.) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)

ФК 9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.

ФК 10.Здатність дотримуватися норм професійної етики.

ФК11.Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Додаткові компетентності:

ФК12.Здатність до фахового спілкування з непрофесіоналами у галузі.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Психологія сімейних стосунків» взаємопов'язана з такими дисциплінами, як: загальна психологія, соціальна психологія, вікова психологія; диференційна психологія та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: психодіагностика; основи психотерапії; основи психологічного консультування.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з **одного навчального модуля**, а саме:

навчального модуля **№ 1 «Психологія становлення сімейних стосунків»**, який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль №1 «Психологія становлення сімейних стосунків»

Інтегровані вимоги модуля №1: знати основні наукові підходи до роботи з сім'ями: основні методи дослідження соціально-психологічних проблем сучасної сім'ї; засоби, механізми та прийоми ефективного родинного спілкування; вміння прогнозувати та проводити соціально-психологічні дослідження з метою вивчення структури стосунків в родині, а також феноменів сімейного впливу; застосовувати основні методи та прийоми сімейного консультування.

Тема 1.1. Історичні зміни сім'ї та шлюбу

Розвиток та становлення сім'ї та шлюбу від проміскуїтету, групового шлюбу (ендогамії, екзогамії), матріархату, патріархату, полігамії, поліандрії до моногамії. Особливості сімейних стосунків у Древній Греції, Древньому Римі, особливості мусульманських сімей. Вплив християнства на становлення сімейних стосунків. Особливості національних взаємин в українських сім'ях.

Тема 1.2. Загальні питання психології сімейних стосунків

Психологія сім'ї як наукова галузь. Психологія сім'ї як навчальна дисципліна. Поняття сім'ї та шлюбу. Життєві стратегії шлюбних партнерів. Витоки та тенденції розвитку сучасної сім'ї. Особливості національних взаємин в українських сім'ях. Типові родинні настанови українців.

Тема 1.3. Соціально-психологічна модель сімейних стосунків

Стадії (етапи) подружніх взаємин: дошлюбне спілкування, шлюб, етап «медового місяця», етап молодого сім'ї, зріла сім'я, сім'я людей похилого віку. Фактори сімейного благополуччя.

Тема 1.4. Функціонально-рольова структура сім'ї

Поняття про структуру сім'ї та сімейні ролі. Склад сімейних підсистем. Родинні межі. Різновиди формальних сімейних ролей. Деструктивні сімейні ролі за В.Сатир. Характеристика базових функцій сім'ї. Типологія сімей за характером виховання дітей. Життєвий цикл сім'ї. Характеристики родинного життєвого циклу.

Тема 1.5. Формування подружньої пари

Основні теорії вибору шлюбного партнера. Фактори дошлюбного періоду, які впливають на подальшу адаптацію й становлення подружніх стосунків. Основні теорії любові.

Тема 1.6. Стадії й кризові періоди шлюбу.

Кризові періоди у подружньому житті, особливості переживання та засоби їх подолання. Типові проблеми сім'ї середнього віку. Типові проблеми сім'ї зрілого віку. Типові проблеми старіючої сім'ї.

Тема 1.7. Адаптація й сумісність подружжя в сім'ї.

Особливості подружньої адаптації. Адаптація до подружнього життя, функціонально-рольова адаптація, адаптація до особистості шлюбного партнера, адаптація до професійної діяльності партнера. Психологічна сумісність партнера, основні рівні сумісності.

Тема 1.8. Сімейні конфлікти

Поняття про сімейні сварки та конфлікти, їх різновиди. Ознаки сімейної сварки. Ознаки сімейного конфлікту. Структурні компоненти сімейного конфлікту. Типи конфліктів за їх наслідками. Групи подружніх пар за Готтманом. Типологія конфліктних родин. Типові причини сімейних конфліктів.

Тема 1.9. Психологічна готовність молоді до шлюбно-сімейних взаємин.

Підготовка до сімейного життя. Поняття «здатність до шлюбу» Мотивація вибору шлюбного партнера Концепція проєкції незадоволених у дитинстві бажань (Г. Дікс та Дж. Вілли). Концепція «фільтрів» (Р. Уінча). Теорія «стимул–цінність–роль» (В. Мурштейн).

Тема 1.10. Психологічні особливості готовності молоді до подружніх стосунків

Компоненти та рівні психологічної готовності до подружніх взаємин. Рівні готовності до шлюбно-сімейних стосунків. Фізична і фізіологічна зрілість майбутнього подружжя. Соціальна готовність. Етико-психологічна готовність. Сексуальна готовність. Різновиди шлюбної мотивації. Мотиви небажання укладати шлюб.

Тема 1.11. Соціально-психологічні складові дошлюбного періоду

Гендерні аспекти підготовки до шлюбу. Гендерний стереотип. Групи гендерних стереотипів. Гендерна ідентичність. Жіноча та чоловіча ідентичність. Значення понять «маскулінність» та «фемінінність».

Тема 1.12. Соціально-психологічні чинники вибору шлюбного партнера.

Теорій вибору шлюбного партнера. Внутрішні фактори вибору шлюбного партнера. Етапи та критерії вибору шлюбного партнера за Рейсом. Стадії передшлюбного періоду. Функції передшлюбного періоду. Позитивні передшлюбні чинники. Проблеми сімей, що виховують дітей з обмеженими фізичними можливостями. Вплив батьківської сім'ї на готовність молоді до подружнього життя.

Тема 1.13. Основні особливості батьківсько-дитячих взаємин.

Психоаналітична модель батьківсько-дитячих взаємин, біхевіористична модель батьківсько-дитячих взаємин, гуманістична модель батьківсько-дитячих взаємин. Прабабушки (бабусі і дідусі) у системі сімейних відносин.

Тема 1.14. Особливості сімей, що виховують дітей з обмеженими фізичними можливостями

Особистісні особливості матерів дітей з обмеженими можливостями. Специфічні функції родини дитини з обмеженнями. Особливості психоемоційного клімату таких сімей. Особливості психологічного прийняття в сім'ї дитини з функціональними обмеженнями. Типи виховання характерні для сім'ї дитини з обмеженими можливостями.

Тема 1.15. Особливості сімейного консультування

Принципи і правила сімейного консультування. Основні стадії сімейного консультування. Теоретичні моделі сімейного консультування. Консультування сім'ї з приводу складностей у взаєминах з дітьми. Основні проблеми, з якими звертаються батьки у психологічну консультацію. Шляхи консультативної допомоги сім'ї з дітьми дошкільного віку. Особливості консультування сім'ї з дитиною молодшого шкільного віку.

Тема 1.16. Типові психологічні проблеми сімейного життя

Психологія подружньої зради. Поняття про позашлюбні інтимні стосунки, їх види та функції. Подружня зрада, її ознаки, причини та наслідки. Типи особистостей, схильних до подружніх зрад. Розлучення як феномен шлюбного життя. Суспільне ставлення до розлучення. Консультування в ситуації розлучення. Психологічні особливості повторних шлюбів.

2.3. Тематичний план

Таблиця 2.1

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Психологія становлення сімейних стосунків»									
1.1	Історичні зміни сім'ї та шлюбу.	5 семестр							
		8	2	2	4				
1.2	Загальні питання психології сімейних стосунків	6	-	2	4				
1.3	Соціально-психологічна модель сімейних стосунків	8	2	2	4				
1.4	Функціонально-рольова структура сім'ї	6	-	2	4				
1.5	Формування подружньої пари	8	2	2	4				
1.6	Стадії й кризові періоди шлюбу	6	-	2	4				
1.7	Адаптація й сумісність подружжя в сім'ї	8	2	2	4				
1.8	Сімейні конфлікти	6	-	2	4				
1.9	Психологічна готовність молоді до	8	2	2	4				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	шлюбно-сімейних взаємин.								
1.10	Психологічні особливості готовності молоді до подружніх стосунків	6	-	2	4				
1.11	Соціально-психологічні складові дошлюбного періоду.	8	2	2	4				
1.12	Соціально-психологічні чинники вибору шлюбного партнера	6		2	4				
1.13	Основні психолого-педагогічні моделі батьківсько-дитячих взаємин	8	2	2	4				
1.14	Особливості сімей, що виховують дітей з обмеженими фізичними можливостями	6	-	2	4				
1.15	Особливості сімейного консультування	8	2	2	4				
1.16	Типові психологічні проблеми сімейного життя	7	1	2	4				
1.17	Модульна контрольна робота № 1	7	-	2	5				
Усього за модулем № 1		120							
			17	34	69				
Усього за семестр		120	17	34	69				
Усього за навчальною дисципліною		120	17	34	69				

2.4. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи: групова дискусія, тренінгові вправи, ситуаційні задачі, кейс-метод.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Психологія сім'ї та шлюбу: таблиці, схеми, коментарі : навчально-наочний підручник / за заг. ред. О. М. Цільмак. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 266 с.

3.2.2. Психологія сім'ї: підручник / за ред. В. М. Поліщука. Суми: Університетська книга, 2021. 248 с.

3.2.3. Федоренко Р. П. Психологія сім'ї: навч. посіб. Вид. 2-ге, змін. та доповн. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 480 с.

Допоміжна література

3.2.4. Барнс Р. Як вітчиму стати батьком. Львів: Свічадо, 2014. 190 с.

3.2.5. Максименко Д. С. Виховуємо дитину. Практична психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2020. 112 с.

3.2.6. Максименко Д. С. Коли ваша дитина зводить вас з розуму. Практична психологія. К.: ЦУЛ, 2018. 128 с.

3.2.7. Ялом І. Брежуни на кушетці. Харків: Видавництво "Книжковий клуб", 2019. 512 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. <http://studentam.net.ua/content/view/3279/86/>

3.3.2. <https://osvita.ua/vnz/reports/psychology/29422/>

3.3.3. <https://ukr.media/psihologiya/399565/>

3.3.4. <https://library.if.ua/book/32/2092.html>

3.3.5. <http://cd-platform.org/library/statti/1782-partnerstvo-ta-spivpratsia-iaak-nevid-iemna-skladova-diialnosti-ohs>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів
	Денна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль №1
Виконання завдань на практичних заняттях	5 семестр
	56×10
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>35 балів</i>
Виконання модульної контрольної роботи №1	30
Усього за модулем №1	80
Семестровий екзамен	20
Усього за дисципліною	100

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.5. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Система менеджменту якості.
Робоча навчальна програма
навчальної дисципліни
«Психологія сімейних стосунків»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 12.01.11 – 01-2022

стор. 11 з 13

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	21.09.22	Редоренко К. А.		

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				

Додаток 3

**Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)**

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)